

Els caràcters exteriors de la vaca lletera

En les vaques holandeses de Frísia, la millor de les varietats de la raça holandesa, hi ha animals que als tres anys donen quatre mil litres de llet, mentre que altres es queden a dos mil.

Aparentment, aquestes vaques no presenten cap caràcter corporal que permeti predir quina vaca és la millor. Aquest fet, estudiat recentment pels professors Kroon i Oosterbeck ha estat confirmat parcialment. L'organ, però, que en resta exceptuat és la mamella. En efecte; el braguer de les vaques grans productores de llet ofereix una sèrie de caràcters prou ostensibles per a què pugui ésser degudament apreciats. Tots els altres caràcters, llevat els glandulars, no tenen per als citats professors cap importància.

Que ens permetin els nostres amics, els professors Kroon, de l'Escola de Veterinària d'Utrecht, i Oosterbeck, de la d'Agricultura de Wageningen, discrepar en qüestió tan important.

Tots els òrgans de l'economia animal són solidaris. Aquesta solidaritat és poc apreciable entre òrgans de funció tan diversa com els ulls i els ossos, però ho és molt entre els muscles i l'esquelet, com entre el pulmó i el sistema circulatori, la sang i la mamella.

* Pel fet de què una vaca d'espinada irregular o de cap gros doni menys llet que una altra de conformació harmònica, no se'n pot deduir que la bona conformació no tingui importància. En la vaca lletera hi ha d'haver dues condicions que per la seva importància són insuperables: Primera, el cos, i segona, la mamella, o sigui, la màquina fabricadora de la llet.

Qualsevol que vagi una setmana a l'escorxador de Barcelona veurà profusament vaques que es sacrificien amb un braguer magnífic o el contrari: vaques d'excellent conformació amb un mal braguer. Les primeres han anat a parar a l'escorxador perquè el camatge ple de tares no permetia sostener el cos, o els pulmons defectuosos han contret la tuberculosi, o un aparell digestiu funcionant malament no fornia prou matèria prima per a fabricar la llet. Les altres s'han hagut de sacrificar perquè, malgrat llur bella conformació, la mamella defectuosa era incapaz d'elaborar la llet suficient per a què la seva explotació resultés econòmica.

El cas de la vaca lletera de conformació total desharmoniosa és

parell del cavall que amb una còrpora admirable ha de treballar amb cames primes o l'inrevés, unes cames gruixudes, fortes, que a penes poden rendir utilitat perquè el motor (l'aparell respiratori i digestiu) que les ha de fer marxar, és petit, és a dir, l'animal té un cos desproporcionat als bons puntals que l'aguanten.

El que desitja el vaquer, com tothom que ha de menester una màquina, és que aquesta amb el mínim de despeses produueixi el màxim de rendiment. Una vaca de forta producció no serà ni ha estat mai un animal llamenc, poc menjador i de capacitat toràcica reduïda. Una vaca de llarga carrera, és a dir, de moltes lactacions, ha estat sempre proveïda de bon camatge. El sistema glandular essent solidari, qualsevol vaca fortament lletera té la pell greixosa i la concavitat de l'orella ben untada. Aquests caràcters són fundamentals i és impossible que manquin en les vaques grans productores de llet i de llarga durada.

Però, si els alludits professors volen dir senzillament que com a signes de bona lletera la finura de la pell, la feminitat, la regularitat dels aploms, la forma de les costelles i de la gropa, la unió de la cua amb el cos, la classe d'esent, les fonts superiors de la llet, etc., són caràcters que no tenen de bon tros la importància que molts autors els hi han concedit, llavors la nostra opinió s'afegirà a la dels professors Kroon i Oosterbeck. Que tampoc no hi ha manera d'apreciar per senyals exteriors entre dues bones vaques lleteres la que donarà cinc mil litres de llet de la que es quedará a quatre, és també una cosa certa.

La intensitat funcional quan assoleix cert grau elevat, no és diferenciable entre animals de la mateixa categoria. En els cavalls de cursa ni les mides ni l'apreciació de formes no són capaces de diagnosticar el subjecte que arribarà primer a la meta. Però és evident que la conformació del cavall anglès permet assegurar que és apropiada per a córrer més veloçment que cap altre cavall de qualsevol altra raça, o que no tingui una conformació idèntica. Per a què la funció determini modificacions estructurals en l'organisme, cal o que signi molt intensa o molt diferenciada respecte a altres d'animals de funció similar. No hi ha cap dubte que la conformació del cos de la vaca bona lletera és ben diversa de la que presenta la vaca de cria, i, no obstant, ambdues produueixen llet. Entre ells hi ha la diferència que separa el cavall de tir al pas de la del cavall trotaire; són dues formes de cos diferents. La funció en animals de producció intensa i de la mateixa naturalesa no es tractant-se en òrgans diferents del propi que realitza la produc-

ció, si existeix algun senyal per a distingir quantitativament la producció, els signes recorran indubtablement en l'òrgan en qüestió.

És això que diferències de productivitat poden en les vaques lleteres apreciar-se en la mamella i només en aquest òrgan. En el braguer de la més bona vaca lletera comparat amb el de la vaca també de bona qualitat, però de producció un poc més baixa, sempre serà possible distingir en aquella alguns dels caràcters tinguts per certs i inequívocs, com són un major calibre de les venes mamàries, més riquesa de teixit glandular i més capacitat de la mamella, però serà impossible trobar altres caràcters en òrgans distints de l'aparell mamari.

En resum, una bona vaca lletera haurà de tenir gran capacitat toràcica, bona barra, ventre desenrotllat, fermes puntals, pell untuosa, mamella gran, de pell ben folgada per la part de darrera i que pel davant s'avanci vers el ventre, mugrons ben separats i tota ell flonja quan es buidi, fonts inferiors de la llet o venes mamàries molt gruixudes o si són petites que siguin en doble número. Fora d'aquests caràcters, tots els altres són secundaris. Està clar que és millor que els caràcters secundaris tots o en gran part estiguin representats, però si n'hi falten, no cal donar-hi importància, mentre que pels caràcters fundamentals un sol que estigui absent perjudicarà la producció de llet.

Finalment, no cal oblidar que els llibres genealògics tenen en les vaques lleteres, com en qualsevol altra mena de bestiar, capital importància.

M. ROSELL I VILA

No hi ha cap pagès que no s'encauti davant d'un camp de blat o d'altre conreu que sigui superior a tots els altres, i que no l'envergi. El mateix succeeix contemplant un cap o un ramat de bestiar.

Però, què ha fet, què ja el pagès que s'encauta davant la bona feina dels altres, en les seves terres i el seu bestiar, per a què també sigui l'admiració de tothom?

Tota cosa superior costa enginy, treball i constància. No n'hi ha prou amb admirar; s'ha d'imitar, i encara millor, superar.

Poca terra i ben menada mante grossa lo mainada.

LISOL

Insecticida indispensable a l'Agricultura, la Ramaderia i la Higiene

Dencari's el lulletó - El Lisol en
Agricultura que reben gratis

Massini, 79
Sant- Barcelona

VALLES GERMANS